BUDIŠOVSKÝ ZPRAVODAJ

ROČNÍK 2010 INFORMAČNÍ LISTY MĚSTA BUDIŠOV N. B. č. 4 CENA 5,- Kč

Výborné umístění města v soutěži o Historické město roku

BUDIŠOV NAD BUDIŠOVKOU PROVÁDÍ JIŽ DVACET LET VELICE PROMYŠLENOU POLITKU V OBLASTI PAMÁTKOVÉ PÉČE

Česká republika má 528 měst. V rámci programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón se o titul Historické město roku ucházelo celkem 52 měst. Za rok 2009 získalo titul město Beroun. Vyhodnocení se uskutečnilo 13. dubna 2010 na setkání, které u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel každoročně svolávají ministři kultury a pro místní rozvoj spolu s předsedou

SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska (SHS ČMS) a prezidentem Českého národního komitétu ICOMOS ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Správou Pražského hradu. V Moravskoslezském kraji se stal vítězem soutěže Nový Jičín, dalšími v pořadí jsou města Opava, Bílovec a Budišov nad Budišovkou. Pro Budišov nad Budišovkou je toto umístění v silné konkurenci větších a bohatších měst skvělým úspěchem. Proč se tak stalo? Ke dni 1. září 2003 byl přijat Parlamentem České republiky Zákon 108/2003 Sb., kterým byla vyhlášena v městě Budišově nad Budišovkou Městská památková zóna. Taková opatření se týkají měst, v nichž se nachází území s historickým prostředím. V našem kraji takových míst není moc. Je jich celkem 18, z toho se čtyři týkají přímo Ostravy a další velkých měst jakými jsou například Opava, Bruntál, Rýmařov či Frenštát pod Radhoštěm. To, že byla část území města Budišova nad Budišovkou vyhlášena památkovou zónou, je úspěchem již jenom proto, že pro města, u nichž je památková zóna daná zákonem, je daleko snazší (i když nikoli jednoduché) získávat státní dotace na obnovu památek. Tyto prostředky jsou určeny účelově, což znamená, že by na jinou činnost město takovou dotaci získat nemohlo. Ve spolupráci s Národním památkovým ústavem v Ostravě je pro město zpracováván vždy na dobu pěti let tzv. Program regenerace památkové zóny. Ten první na období 2004-2009 město splnilo více než ze dvou třetin, což je značný úspěch. Prostředky nejsou totiž přidělovány automaticky, město o ně musí požádat řádně zdůvodněnými a promyšlenými projekty. Loni byl již stejným způsobem zpracován regenerační program pro obnovu památek v Budišově nad Budišovkou na období 2010-2014. Touto obezřetnou politikou obnovy historických částí města se Budišov nad Budišovkou řadí mezi nejlepší města kraje. Jakou část obce zahrnuje budišovská památková zóna?

Hranice začíná na severozápadním rohu hřbitova p. p. č. 228, sleduje její severní stranu, přechází p. p. č. 3568/21 k severozápadnímu rohu p. p. č. 226, jde po východní, severní a znovu východní straně ulice p. p. č. 3568/21, lomí se k východu po severní straně ulice p. p. č. 3568/24, p. p. č. 3619, znovu p. p. č. 3568/24, 3622, znovu p. p. č. 3568/24, pokračuje po severní straně p. p. č. 53/2, 50, 49/2, 49/1, přechází p. p. č. 3568/24 do severozápadního rohu p. p. č. 117, pokračuje po severní straně p. p. č. 117, 126/1, 126/2 a zde se lomí na jih. Prochází po východním okraji p. p. č. 126/2, 126/3, 126/6, prochází přes p. p. č. 3568/1 - ulici gen. Svobody a dále kopíruje východní stranu p. p. č. 3568/2 - ulici Mlýnskou, p. p. č. 3568/4 a přechází přes řeku Budišovku p. p. č. 3559/1 a komunikaci Nábřeží p. p. č. 3464/2 k severozápadnímu rohu st. p. č. 439, kde se lomí na západ. Jde po jižní straně komunikace p. č. 3464/2, přechází přes p. p. č. 3477/1 a pokračuje po jižní straně komunikace p. č. 3566/20. V severozápadním rohu st. p. č. 389 přechází ulici Nábřeží p. p. č. 3566/20, řeku Budišovku p. p. č. 3559/1 a komunikaci p. č. 3567/1 do východního rohu p. p. č. 166/3, kterou lemuje po její východní straně. Přechází potok p. p. č. 3563/2 a dále sleduje jižní a západní stranu komunikace p. č. 3568/5, ze severního rohu st. p. č. 307 přechází ulici Berounskou p. p. č. 3568/5, 3507 na jihovýchodní roh p. p. č. 241/1, pokračuje po západní straně ulice Mírových letnic p. p. č. 3568/23 do severovýchodního rohu p. p. č. 245/7 a překračuje ulici k výchozímu bodu.

Získat pro historickou část města zákonné označení „památková zóna“ není zcela jednoduché. Nestačí k tomu udělat pouhý soupis památek, které se na území města nacházejí. V návrhu musí být také uvedeno, jaká je dosavadní péče města o památky a jaké jsou záruky, že se vyhlášením památkové zóny tato péče ještě zkvalitní. Z návrhu musí být také jasné, že společenská a kulturní úroveň ve městě skýtá předpoklady toho, že vyhlášení o památkové zóně nebude formální nebo účelové jen pro získání dotací. A tato kritéria Budišov nad Budišovkou splnil ještě v přípravné fázi vyhlášení naprosto bezchybně. Promyšlená politika města se v tomto směru nedatuje tedy rokem 2003, kdy byla památková zóna vyhlášena, ale patří do období řady let předtím. V tomto směru plnila v posledních dvaceti letech městská zastupitelstva a vedení města řádně slib dávaný voličům vždy po volbách. Pečovat o společný majetek občanů s péčí dobrého hospodáře. I proto patří Budišov nad Budišovkou v tomto smyslu mezi nejlepší města Moravskoslezského kraje. Navíc je zde ještě nezanedbatelná skutečnost. Město po roce 1989 začalo postupně napravovat škody minulosti, které vznikaly tím, že se památky (převážně církevní) nechávaly většinou chátrat, aby podle tehdejších ideologů postupně zmizel vztah občanů k náboženství, což byl samozřejmě nesmysl.

Petr Andrle

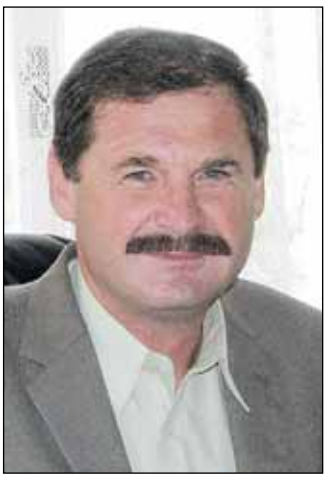

I zde, ve Španělském sále Pražského hradu, v dubnu 2010, bylo zmíněno město Budišov nad Budišovkou. Jako čtvrté nejúspěšnější z Moravskoslezského kraje v péči o historické dědictví.

JAK JSME PRACOVALI V LETECH 2006 - 2010

Zastupitelské orgány a samospráva obce:

Zastupitelstvo města zvolené v komunálních volbách na podzim v roce 2006 pracovalo podle svého schváleného jednacího řádu a programu. Sešlo se celkem k **30-ti** řádným zasedáním, z toho dvakrát se sešlo mimořádně. Všechna jednání byla veřejná a proběhla v souladu se zákonem o obcích. Členové zastupitelstva se jednání zúčastňovali pravidelně, vždy v počtu umožňujícím řádné jednání tak jak ukládá zákon o obcích a případnou neúčast vždy řádně omluvili. Bylo přijato celkem **354** usnesení k projednáva-

ným záležitostem. Návrhy na jednotlivá usnesení předkládaly odbory městského úřadu prostřednictvím Rady města nebo samotná Rada města či starosta. Přímo na jednáních zastupitelstva předložili zastupitelé **4** pozměňovací návrhy**,** které byly nadpoloviční většinou členů přijaty a **14 pozměňovacích návrhů,** které přijaty nebyly. Kontrola plnění usnesení zastupitelstva byla v kompetenci kontrolního a finančního výboru zastupitelstva. Oba tyto orgány pracovaly podle schváleného plánu práce a předkládaly zastupitelstvu výroční zprávy o činnosti. Ze všech jednání a provedených kontrol se pořizoval zápis, který byl přílohou předkládanou ke každoročnímu kontrolnímu auditu města prováděného sjednaným auditorem. Výsledek kontrolního auditu se předkládal v souladu se zákonem o obcích krajskému úřadu. Usnesení zastupitelstva a obecně závazné vyhlášky vydané zastupitelstvem byly zasílány ke kontrole právní čistoty příslušnému územnímu pracovišti Ministerstva vnitra ČR. Účast občanů na jednáních zastupitelstva byla malá a zájem o projednávané záležitosti města byl téměř mizivý. Občané se většinou účastnili pouze v případech, když měli zájem o koupi obecních nemovitostí. Je to škoda, neboť právě tam se mohli dovědět co nejvíce pravdivých informaci o dění ve městě, případně se vyjádřit k projednávaným záležitostem.

Rada města se sešla za uplynulé volební období k celkem **60** jednáním. Bylo přijato celkem **852 usnesení** k různým záležitostem. Jednání Rady města je dle zákona o obcích neveřejné, avšak na každém jednání zastupitelstva města byla projednávána zpráva o činnosti rady za uplynulé období. Rada města projednávala všechny ostatní záležitosti, které nejsou ve výhradní kompetenci zastupitelstva, záležitosti v přenesené působnosti a záležitosti, které ji ukládá zákon o obcích. Všechna usnesení rady a zastupitelstva města byla zveřejněna na úřední desce v písemné i elektronické podobě. Rada města vykonávala rovněž funkci zřizovatele příspěvkových organizací zřízených městem, a to Základní školy, Mateřské školy a Správy lesů a technické služby.

Hospodaření města za uplynulé volební období vycházelo ze schválených ročních rozpočtů. Rovněž tyto rozpočty byly každoročně prověřovány kontrolním auditem ročního hospodaření. Všechny čtyři prověrky hospodaření za uplynulé volební období konstatovaly, že město za uplynulé volební období hospodařilo v souladu s platnými právními předpisy, příslušnými zákony a bez závad.

Investiční činnost města vycházela z Programu rozvoje města a jeho místních částí na rok 2006 až 2010, které schválilo zastupitelstvo města na počátku svého funkčního období. Celková finanční hodnota investic v roce 2006 až 2010 činila **54,1 mil**. Kč. Investiční činnost by však vůbec nebyla možná, kdyby město nevyužívalo různých dotací a grantů, které poskytoval kraj, stát, či EU. Tímto způsobem bylo pro město získáno cca **30 mil.** Kč. Poskytované a následně získané dotace však nebyly vždy časově v souladu s hlavními prioritami Programu rozvoje města na rok 2006 až 2010 a také nepokryly celkovou potřebu investic, ale pouze vždy část. Proto bylo nutné často priority změnit a vždy odpovědně vážit míru rizika, aby nedošlo k ohrožení finanční stability rozpočtu. Z tohoto důvodu jsme museli mnoho věcí dělat postupnými kroky. Chápu, že občané jsou mnohdy nedočkaví, ale jiná cesta volit nešla. Činnost města v tomto směru je možné hodnotit velmi kladně, o čemž svědčí závěry všech čtyř ročních kontrolních auditů.

V r. 2006 až 2010 byly zrealizovány např. následující akce: generální oprava domu č. 680 na Berounské ulici, nový městský rozhlas s napojením na integrovaný záchranný systém, oprava muzea a okolí, vybudovány nové studny na hřbitovech v Guntramovicích, Podlesí a Starých Oldřůvkách, chodníky na ul. Party-zánské, výměna oken a částečná oprava fasády domů na nám. Republiky, generální oprava střešní krytiny budovy radnice, regenerace a oprava kulturních památek, oprava hasičské zbrojnice, demolice Sokolovny a příprava území pro výstavbu nové školní tělocvičny, výstavba vodovodu a úpravny vody ve Starých Oldřůvkách, kanalizace v autokempu, nová kanalizační přípojka Domova důchodců na Dukelské ulici, opravy jednotlivých objektů městské památkové zóny atd.

Dále město společně s dalšími externími odbornými subjekty pracovalo na přípravě dalších projektů včetně stavebního povolení a podání žádostí o dotace na Regionální radu Moravskoslezsko, Min. pro místní rozvoj a Státní fond životního prostředí ČR - fondy EU:

na výstavbu nové tělocvičny, na výstavbu turistické ubytovny z bývalé školy Guntramovice, úpravu místních komunikací, včetně návsi, autobusové čekárny, dětského hřiště apod. na vybudování nové kotelny na biomasu pro budovu kulturního domu a přístavbu základní školy včetně zateplení a výměny oken těchto budov, na lince na zpracování biomasy (štěpky) z městských lesů, opravu místní komunikace v Podlesí, opravu Základní školy Budišov n. B. - zateplení, výměna oken, celková oprava interiéru budovy a vybudování dvou speciálních tříd z bývalé uhelny, opravu hasičské zbrojnice, vybudování nového vodovodu ve Starých Oldřůvkách, na vybudování nových chodníků a oprav komunikací na ulici Partyzánská, ČSA (u Linasetu), projekty na výstavbu nových kanalizací a napojení objektů města, atd..

Kromě těchto akcí se rovněž průběžně prováděly běžné opravy, údržba městského majetku a zajištění provozu jednotlivých zařízení města. Za zmiňované období to bylo v hodnotě cca 15,8 mil. Kč. Zde se jednalo např. o zajištění provozu různých zařízení a objektů města, o řešení různých havárií, potřeb bytového i nebytového fondu města, opravy a údržba místních komunikací, hřbitovů, veřejného osvětlení, budov a jiného majetku města včetně místních částí. Město rovněž muselo řešit a financovat záležitosti uložené mu zákonem ve veřejném zájmu. Např. škody po působení přírodních živlů, škody na poškozeném obecním majetku způsobené různými nenechavci a vandaly a další. Značně zastaralý bytový fond města spotřeboval množství finančních prostředků na jeho údržbu. Doposud nájemné z důvodů jeho regulace nestačilo pokrýt tyto potřeby, takže i z tohoto důvodu město výhodně odprodávalo byty do vlastnictví jejich současným uživatelům. V současné době se však již situace začíná postupně měnit k lepšímu a bytový fond je jedním ze stabilních prvků rozpočtu města.

Z obecního rozpočtu v letech 2006 až 2010 byla rovněž podporována činnost občanů organizovaných v jednotlivých spolcích a občanských sdruženích.

Celková částka **1,5 mil. Kč** byla mezi tyto organizace rozdělena následovně:

TJ Spartak Budišov **760 tis.** Kč, Svaz tělesně a zdravotně postižených **120 tis.** Kč, Klub důchodců - **20 tis.** Kč, Sbor dobrovolných hasičů Guntramovice **50 tis.** Kč, Sbor dobrovolných hasičů St. Oldřůvky **20 tis.** Kč, Dům dětí a mládeže 5**5 tis** Kč, Svaz včelařů **40 tis.** Kč, Občanské sdružení Hutův ranč 53 **tis** Kč, Automotoklub - motokros Budišov **145 tis** Kč, Český svaz zahrádkářů **35 tis.** Kč, Oddíl lyžování 45 **tis.** Kč, Klub Agility **20 tis.** Kč, Sbor dobrovolných hasičů Budišov **40 tis**. Kč

Městský úřad a přenesená působnost

Převážnou část náplně městského úřadu, kromě zajišťování úkolů spojených s investiční a samosprávnou činností, tvořily úkoly, které mu ukládá stát svými zákony a dalšími předpisy v tzv. přenesené působnosti. Činnost městského úřadu a jeho zaměstnanců se řídila organizačním a pracovním řádem schváleným Radou města, zákonem o úřednících, zákonem o obecní policii a dalšími předpisy.

Městský úřad vykonával plnění usnesení Rady a Zastupitelstva, obecních vyhlášek a nařízení a taktéž se řídil a naplňoval povinnosti dané městu v samostatné i přenesené působnosti zákony státu. V období 2006 až 2010 bylo vydáno zastupitelstvem města **11** obecně závazných vyhlášek. V souladu se zákonnou povinností, za kterou zodpovídá starosta města, byli občané informováni o činnosti města a jeho orgánů na úřední desce v písemné i elektronické podobě, na internetové stránce města, v Budišovském zpravodaji i prostřednictvím městského rozhlasu. V letech 2006 až 2010 bylo vydáno 18 čísel Budišovského zpravodaje a jedno speciální číslo BZ k 10. výročí založení Domova Letokruhy. V Budišovském zpravodaji bylo uveřejněno celkem **472** příspěvků od různých přispěvatelů - článků a informací. Z toho: starosta města 52, z odborů městského úřadu 54, redakce BZ 213, Domov Letokruhy 9, Klub rodičů a přátel školy 4, Základní škola 21, Mateřská škola 3, Gymnázium Vítkov 10, Dětský domov 10, Farní úřad 6, Oddíl kopané 4, chovatelé - pejskaři 6, střelecký klub AVZO 8, motokros 5, lyžaři 10, zahrádkáři 1, šachisti 1, klub důchodců 2, senioři 4, hasiči 4, ODS 7, KDU-ČSL 3, ČSSD 2, KSČM 2, různé firmy 11, jiné 25. Odmítnut z důvodu protizákonných nebyl ani jeden příspěvek a všechny byly uveřejněny v podobě, jak je přispěvatelé redakci BZ podali. Za období 2006 až 2010 byly podány dvě žádosti o podání informace dle zákona č. 106/99 Sb. o poskytování informací. Ústní informace byly občanům podávány běžně na požádání. Mnohdy občané požadovali po pracovnících městského úřadu řešení záležitosti, které nejsou v jejich kompetenci. V takovém případě, možná

k nespokojenosti občanům, jim nemohlo být vyhověno, neboť by došlo k porušení zákona. V těchto případech pracovníci městského úřadu pomohli s kontaktováním příslušného kompetentního úřadu nebo poskytli informaci či radu. V roce 2008 byla zavedena na třech pracovištích služba CZECHPOINT, kde si občané mohou vyřídit své úřadní záležitosti dálkově elektronicky, aniž by museli navštívit příslušný úřad. Např. výpis z trestního rejstříku, výpis z katastru nemovitostí a další. Tato služba bude v dalších letech dále rozšiřována. Městské kulturní a informační středisko, kromě provozování objektu kulturního domu, kina, knihovny, internetové stránky, propagace města, partnerství a dalších záležitostí, se aktivně podílelo na organizování řady kulturních akcí ve městě. Rovněž pomáhalo občanským organizacím a spolkům při zajišťování jejich akcí pro veřejnost. Městská policie plnila úkoly v rámci zákona o obecní policii a úkoly zadávané starostou města. Mezi městem a Policií ČR byla v letošním roce podepsána smlouva o spolupráci a vzájemné pomoci při řešení veřejného pořádku a dalších věcí směřující k zajištění bezpečnosti a prevence kriminality ve městě. Každoročně byla zastupitelstvu města předkládána zpráva o činnosti městské i státní policie za uplynulé období. Činnost naší městské policie je hodnocena za strany Policie ČR velmi kladně. Funkci vedoucího městského úřadu a řídícího městské policie vykonával starosta města.

Orgánem v přenesené působnosti je rovněž komise pro projednávání přestupků. V letech 2006 až 2010 bylo touto komisí projednáváno a řešeno celkem **444** přestupků.

Povinným orgánem v přenesené působnosti dle zákona o požární ochraně je rovněž jednotka požární ochrany města. Naše požární jednotka je v rámci integrovaného záchranného systému kraje zařazena do kategorie JPO II. Velitelem této jednotky je pan Igor Toth. Činnost této požární jednotky pro město smluvně zajišťuje Sbor dobrovolných hasičů Budišov n. B. Každým rokem, v souladu se zákonem o požární ochraně, bylo provedeno prověřovací cvičení. Pro zvýšení bezpečnosti občanů před požáry slouží kromě dvou požárních starších vozidel také nová automobilová stříkačka MAN, která zásadně zlepšila akceschopnost našich hasičů. Město v uplynulém období také smluvně zajišťovalo požární ochranu pro obce Svatoňovice, Staré Těchanovice a rovněž pro firmy Linaset a.s. a Carme dřevařské závody. Za výše jmenované období jednotka SDH Budišov nad Budišovkou vyjížděla 56krát k požárům a dalším zásahům.

Zásahová jednotka sboru dobrovolných hasičů města je hodnocena za strany hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje velice kladně, zejména co se týká akceschopnosti a rychlosti výjezdů a zásahů. Za uplynulé období město jednotku dále vybavovalo potřebnou výzbrojí a výstrojí.

Vážení spoluobčané, při příležitosti závěru tohoto volebního období mi dovolte, abych poděkoval za spolupráci a pomoc při plnění náročných úkolů spojených s funkcí starosty města všem zastupitelům, členům městské rady, členům výborů a komisí, pracovníkům městského úřadu, městského kulturního a informačního střediska a jeho radě, sboru pro občanské záležitosti, městské policii, sborům dobrovolných hasičů, vedení a pracovníkům Správy městských lesů a technických služeb, vedení a pracovníkům základní i mateřské školy, spolupracujícím firmám, živnostníkům, spolkům a také všem občanům, se kterými jsem při své práci jakkoliv spolupracoval. Hlavně můj dík patří také mé rodině a zejména mé manželce za její toleranci a podporu, protože bez toho bych tuto odpovědnou a na čas náročnou práci mohl jen stěží vykonávat. Na závěr děkuji všem občanům, kteří mi v minulých volbách dali důvěru, abych je i toto město navenek zastupoval. Této důvěry jsem si vždy velmi vážil stejně jako cti být starostou našeho města. Přijetí zastupitelské funkce je vždy velice náročným a odpovědným břemenem, které je nutno zvládat s nadšením, s obrovskou pílí, snahou o neustálé vzdělávání se a s dobrým vztahem k lidem. Přeji všem občanům, aby si v nadcházejících volbách zvolili do vedení zodpovědné a rozvážné hospodáře, jejichž jediným zájmem bude promyšlený rozvoj obce ve všech oblastech.

Ing. František Vrchovecký, starosta

Proč nám jde o to, aby vyhrála právě „budišovská“ lípa

ZLATÁ LÍPA MUSÍ ZŮSTAT ZLATOU

Všechny nás pochopitelně potěšilo, když se podařilo napsat přihlášku Zlaté lípy z Červené hory do celostátní soutěže STROM ROKU 2010 tak, že se jinak velmi přísná porota odborníků rozhodla a zařadila ji mezi 12 finalistů z 53 přihlášených stromů z celého Česka. Nyní nám jde o to, abychom získali co nejvíce podpisů na její podporu tak, aby vyhrála finále. Podpisy se sbírají do 7. října, dárcovské sms ve tvaru DMS STROM9 NA ČÍSLO 87 777 můžete posílat neustále až do 14. října 2010. Proč to vlastně všechno děláme?

Od té doby, co se dostala Zlatá lípa do finále, plní zdatně stránky novin. Obsáhlé články i s fotografiemi vyšly v MF DNES, v Deníku, v Právu, ve Vlastně a v dalších denících a týdenících. O lípě byla i reportáž v České televizi. Pochopitelně, že se tím pádem psalo a hovořilo i o Budišově nad Budišovkou. Což je argument pro marketingový záměr k rozvoji cestovního ruchu jako vyšitý.

Podpisové archy jsou dnes v různých městech kraje (v některých městech i na několika místech). Rozvezli jsme je do Bruntálu, Nového Jičína, Ostravy, Čeladné, Kravař, Opavy, Frýdlantu nad Ostravicí, Světlé Hory, Andělské Hory, Krnova, Vítkova, Studénky, Karlovy Studánky, podepisují je návštěvníci našeho Muzea Břidlice v Budišově a pochopitelně také občané Budišova nad Budišovkou, své podpisy připojují i naši krajané v Karlsruhe a okolí v Německu.

Paní Helena Rusková z Karlovy Studánky nám napsala: *Ve Vlastě jsem si přečetla o všech finalistech soutěže STROM ROKU 2010. Konečně mám důvod jít na Červenou horu, což plánuji již dávno. Podívám se i ráda do Budišova, který také neznám. Zlaté lípě jsem poslala DMS.*

Paní S. z Příbora se dostala k podpisovým archům při své návštěvě na Ostravsku. Okamžitě se nabídla, že zorganizuje podpisovou akci u nich doma. Zlatá lípa se mi moc líbí, napsala.

Podobných příkladů bychom mohli uvádět více. Výsledky hlasování můžete sledovat na http://www.nadacepartnerstvi.cz/stromzivota/prubezne-vysledky-ankety. Hlasy se aktualizují každé ráno. A kdy se dozvíme výsledky? Výsledky budou zveřejňovány až do 2. října 2010. Hlasovat se může až do 10. října, leč v době od 3. 10. do 10.10 budou výsledky tajné, takže výsledky soutěže se dozvíme až 20. října 2010 na slavnostním vyhlášení v Brně, kam budou pozváni všichni navrhovatelé stromů, které se dostaly do finále.

Jak nám tedy můžete pomoci?

Podepisovat archy v místě svého bydliště. Dále nám doporučit (prostřednictvím redakce Zpravodaje) někoho, kdo by byl ochoten podpisy sbírat i na jiných místech a v jiných městech, než je Budišov nad Budišovkou. Doufejme, že Zlatá lípa skutečně zůstane zlatou. *Petr Andrle*

Na snímku: *novomanželé Jana Černínová a David Bukovjan dostali k svému sňatku, který nedávno uzavřeli pod větvemi Zlaté lípy, mimo jiné i párek bílých holubic. Na místě je vypustili. Doufejme, že i bílí holoubkové přinesou Zlaté lípě v soutěži o STROM ROKU 2010 štěstí.*

Připravujeme

14. září - *komedie* Dostaň ho tam - **kino** ve 20 hod.
15. září - přednáška a školení v poskytování první pomoci v 15 hod. v KD
18. září - **zájezd na keramické trhy** do Kunštátu
18. září - **pohádka pro děti** Kůzlátka a vlk v 15 hod. v KD
24. září - *sci-fi* Počátek - **kino** ve 20 hod.
25. září - **setkání tanečního souboru Lopenice** v KD
1. října - *animovaná komedie* Shrek 4 - Zvonec a konec - **kino** v 16,30 hod.
2. října - **Pochod za deštovým panáčkem** - sraz v 9 hod. na náměstí Republiky
7. října - koncert vážné hudby v budišovském kostele
8. října - historický film Agora - **kino** ve 20 hod.
9. října - **Drakiád**a - sraz v 15 hod. na náměstí Republiky
11., 12., 13. října - humanitární sbírka ošacení v KD
13. října - **zájezd na divadelní komedii** - Prolhaná Ketty
15. října - *triller* Kajínek - **kino** ve 20 hod.
16. října - **pohádka pro děti** Není drak jako drak v KD
19. října - **cestopisná přednáška** Antarktida v 17 hod. v KD

Můžete se také těšit na Den stromů, divadelní zájezd, kino, rockový koncert, vítání Martina na bílém koni, vánoční trhy.....

Letošní letní slavnosti Domova Letokruhy, které se uskutečnily 21. 8. 2010, se nesly v historickém duchu. Hosté se mohli občerstvit ve středověké taverně a na programu byly tance, písně a šermířské souboje z téže doby. I sami klienti se představili návštěvníkům se zajímavým stepařským vystoupením, které bylo nazváno Stepování na židlích. Všechny návštěvníky potěšilo i připravené občerstvení ke kávě, které bylo na každém stole. Po výborných koláčích se jen zaprášilo. K celé příjemné atmosféře přispělo i výjimečně krásné počasí. Celé odpoledne bylo zakončeno malou taneční zábavou, kdy k tanci i poslechu hrálo Alegro manželů Hesových z Jívové.

Vážená paní Sysalová,
věřte mi, že se mi tyto řádky píší velmi těžko, stejně jako vždy, když jsem se musel rozloučit s člověkem - spolupracovníkem, který pro naše město byl nezapomenutelnou postavou, protože pro něj mnoho užitečného vykonal. O Vás to platí obzvláště!

Paní Dagmar Sysalová se narodila 21. 8. 1936 v Brně. V sedmi letech se s rodiči přestěhovali do Budišova k babičce, neboť jejich brněnský byt byl zničen po náletu. Tatínek byl krátce po příjezdu do našeho města totálně nasazený v Německu. Po ukončení základního vzdělání následovalo studium klasického reálného gymnázia v Opavě. Po maturitě v r. 1955 nastoupila jako učitelka do budišovské školy a dálkově dostudovala pedagogickou školu v Opavě. V roce 1956 se provdala za Ing. Sysalu a spolu vychovali 2 syny. Od samého počátku své učitelské kariéry se dětem věnovala i v mimoškolských aktivitách, které byly dovršeny účastí budišovských dětí v celonárodní televizní soutěži Zlatý list. Krátce po nástupu do školy se také stala aktivní členkou úspěšného ochotnického divadla pod vedením pana Karla Ševčíka a pak na počátku osmdesátých let si svou divadelní kariéru zopakovala v ochotnickém souboru při tehdejším JKS. Dlouhá léta také pracovala jako předsedkyně Sboru pro občanské záležitosti při MNV a ještě donedávna byla citlivým smutečním řečníkem. Po rekonstrukci budišovského Domu dětí a mládeže v 80. letech opustila na krátkou dobu své učitelské povolání a stala se vedoucí jednoho z jeho oddělení. Pro nedostatek učitelů se však do školy opět vrátila a v roce 2001 odchází do důchodu. Paní Dagmar byla vždy ochotnou a spolehlivou dobrovolnou spolupracovnicí kulturního střediska. Od roku 1996 také zasvěcenou průvodkyní v muzeu břidlice během prázdninové sezony. Posledních dvacet let se stala nedílnou součástí každého setkání s návštěvníky a hosty radnice z Německa, neboť její brilantní němčina lámala jazykovou bariéru a hosté se u nás cítili dobře. Jejich služeb využívalo i MKIS a díky ní bylo přeloženo do českého jazyka mnoho historických materiálů, které byly následně použity pro tisk různých brožur a informací pro dnešní obyvatele města. Po 67. letech života v Budišově však přišlo rozhodnutí paní Dáši, že se po smrti manžela v roce 2009 odstěhuje blíže k rodině svého syna Miroslava, neboť v Budišově již z příbuzenstva nemá nikoho.

Vážená paní Sysalová,
děkuji Vám cestou Budišovského zpravodaje jménem svým i všech mých spolupracovníků za Vaši práci pro město, za Vaši ochotu být vždy k dispozici, když bylo potřeba Vaší brilantní němčiny při tlumočení nebo pomoci při zpracováním různých dokumentů. Děkuji Vám také proto, že také díky Vám jsem zvládl někdy i horké chvilky při různých oficiálních záležitostech, které jsem musel jako starosta absolvovat zejména s bývalými obyvateli našeho města z Německa! Také Vaše průvodcovství v muzeu i práce pro propagaci Budišova zůstane navždy spojená s Vaším jménem a těžko budeme hledat náhradu Vašich kvalit. Věřím, že i na Vašem novém působišti na Budišov nezapomenete a budete i nadále jeho příznivcem a stálým návštěvníkem. Ze srdce Vám ještě jednou za vše děkuji.

Ing. František Vrchovecký

Dagmar Sysalová na snímku uprostřed

HASIČSKÁ ZBROJNICE DOSTANE NOVOU TVÁŘ

Projekt je nazván „Regenerace hasičské zbrojnice v Budišově nad Budišovkou“, je z dotace ROP Moravskoslezsko, rozvoj venkova. V „hasičárně“ se mění kompletně okna a vrata od garáží. Bude opravena a natřena omítka a také dřevná hasičská věž. Bude vybudován nový chodník kolem zbrojnice, nová zámková dlažba před garážemi, nový plot kolem celého objektu. Uvnitř bude nové sociální zařízení pro hasiče, v šatně a klubovně nové omítky, dlažby a lina a nová kuchyňská linka. V prostoru garáže se zbourala jedna příčka pro lepší manipulaci s hasební technikou. V bytové jednotce budou taktéž vyměněna okna. Náklady na bytovou jednotku hradí město, jinak je podíl Regionální rady 92,5% a podíl města 7,5% z uznatelných nákladů. Celková vysoutěžená cena rekonstrukce je 1 326 754,- Kč a výběrové řízení vyhrála firma Unicont Opava s.r.o.

Bude mít naše město novou obřadní síň?
ZATÍM JDE JEN O NÁVRH, LEČ NAPROSTO POTŘEBNÝ

Na této stránce představujeme čtenářům architektonickou studii nové smuteční síně, kterou nechalo vedení města před časem zpracovat jako podklad pro diskusi s občany a pozdější případné kvalifikované rozhodnutí zastupitelstva města. Jde o to, jak dál řešit nelogičnost umístění, ale hlavně nákladnost údržby a oprav současné smuteční obřadní síně. Hlavním důvodem zadání však byla skutečnost, že v prostoru nového hřbitova je podle současně platného územního plánu plánována zóna pro výstavbu podnikatelských aktivit. Druhým neméně závažným důvodem zpracování studie je skutečnost, že stávající stavba chátrá a v brzké době bude muset město uvažovat a vybrat jednu z možných variant - pomocí dotace postavit novou smuteční síň na přístupnějším a důstojnějším místě, anebo vložit nemalé finanční prostředky do její generální opravy a také do opravy přístupové komunikace. Také značná část zejména starších občanů se již delší dobu vyslovuje v tom směru, aby město začalo řešit špatnou dostupnost stávající obřadní síně zejména v zimních měsících.

Na počátku 80 let využilo vedení tehdejšího MNV financování stavby smuteční síně Krajským národním výborem Ostrava, jednak z důvodu absence tohoto zařízení města, která nutila pozůstalé zařizovat smuteční obřady v Olomouci a v Ostravě, a tato místa již kapacitně nestačila. Pokud se rodina chtěla důstojně rozloučit se svým zemřelým a totéž umožnit všem známým, dalším rodinným příslušníkům a spolupracovníkům zesnulého, zatížila se velkými finančními výdaji.

Proto mnoho měst využilo nabídky KNV a smuteční síně začaly i za přispění brigád obyvatel dané lokality vyrůstat. Byl vytvořen jednotný vzhled smutečních síní, které se pouze lišily malými stavebními úpravami vzhledem k místu jejich výstavby. A tak byla za přispění mnoha stovek brigádnických hodin postavena dnešní smuteční síň s plánovaným novým urnovým hřbitovem i v našem městě. Tehdejší záměr počítal se zrušením všech stávajících hřbitovů (v Budišově i v místních částech) a s provozováním pouze jednoho hřbitova v blízkosti obřadní síně. Po revoluci však občané tento záměr odmítli, a proto tehdejší vedení města rozhodlo, že se bude využívat stávající hřbitov v Budišově i hřbitovy v místních částech, které kapacitně plně vyhovují i do budoucna.

Budova smuteční obřadní síně se tak nelogicky nachází mimo používaný hřbitov v místech, odkud je sice krásný pohled na město, ale to je tak asi vše. Největší problémy s ní spojené jsou prudká přístupová cesta, která nevyhovuje přicházejícím smutečním hostům, dále je to pak poměrná odlehlost do města, která poskytuje volnost všem darebákům ničit samotnou budovu a její okolí. V zimních měsících jsou to vysoké náklady na údržbu přístupové komunikace a v neposlední řadě nevyhovující vnitřní zázemí pro personál vykonávající smuteční obřad - zamrzávající voda, nefungující sociální zařízení a nemožnost topení v přípravně smutečního obřadu. I když samotný záměr výstavby tohoto tak důležitého zařízení byl správný, tak jeho nedostatky ztrpčovaly život všem, kteří smuteční síň tak nebo onak využívali.

Nová smuteční síň by měla stát v budoucnu v prostoru pravé strany spojnice ulic Hřbitovní a Dukelské, tedy naproti samotnému hřbitovu, a co je neméně důležité je snadná přístupnost a důstojné zázemí pro smuteční hosty a také personál vykonávající obřad. Bylo vybráno místo, které pro svou polohu bylo doposud nevyužité a kde by nová smuteční síň mohla tvořit novou dominantu města. Architektonická studie je teprve první krok k možné budoucí výstavbě a slouží k představě občanů, jak by mohlo takové nové zařízení ve městě vypadat. Město plánuje podrobit tento návrh jakémusi připomínkování všem občanům ve formě ankety, zda vůbec a v jaké podobě novou obřadní síň chtějí. Dalším kriteriem pak bude rozhodnutí zastupitelů, zda dají přednost tomuto návrhu. V současnosti má město priority jiné, ovšem plánovat se má do budoucna a také odpovědně, aby se nepostavilo něco, co občané nechtějí nebo co se ukáže v budoucnu jako nevyhovující a v podstatě drahé. Stavba typu obřadní smuteční síně do této kategorie rozhodně patří. Architekt předmětné stavby, kterého město oslovilo, má s podobnými stavbami velmi bohaté zkušenosti a je uznávaným odborníkem v této oblasti stavitelství. Stavba má nejen technický rozměr řešící požadavky na eliminaci negativ současného stavu, ale i duchovní rozměr v souladu s požadavky na důstojné rozloučení se spoluobčany, které ukazuje na kulturní úroveň celé obce. Kromě toho by se tato stavba mohla stát novou dominantou této části města. Dne 25. 11. 2009 zastupitelstvo města přijalo usnesení, kdy 14 hlasů od 14 přítomných zastupitelů vzalo na vědomí představenou urbanisticko - architektonickou studii nové smuteční obřadní síně a uložilo radě města pokračovat v dalších krocích, z nichž v prvním bude dána možnost občanům vyjádřit se k této věci formou ankety. Cena, za níž byla tato studie pořízena, činí 19 500 Kč. Ostatní bude již otázkou veřejné diskuse a následného rozhodnutí zastupitelů. Takže zatím není nic rozhodnuto, jde pouze o záměr připravený právě proto, aby v budoucnosti nedošlo k nějakému neuváženému rozhodnutí. (r)

Na snímku architektonický návrh nové obřadní síně- studie

NEJSTARŠÍ PAMÁTKA V BUDIŠOVĚ NAD BUDIŠOVKOU

Jednou z mnoha historických památek, které byly v poslední době opraveny díky dotačním titulům, je i socha sv. Jana Nepomuckého na historickém mostě přes řeku Budišovku naproti Muzea břidlice. Přinášíme několik záběrů stavu sochy, která byla v minulosti několikrát poškozena a následně opravena. Poslední odborná rekonstrukce proběhla v letošním roce z programu Ministerstva kultury - regenerace městských památkových rezervací a zón. Oprava stála celkem 85 783 Kč, z toho poskytnutá dotace z Ministerstva kultury ČR činila 76 000 Kč. Opravu provedl architekt MgA Tomáš Skalík. I tato oprava přispěla k získanému čtvrtému místu v celostátní soutěži „O historické město ČR“.

Gymnázium, Vítkov,
Komenského 145,
Příspěvková organizace
Aktuální nabídka vzdělávacích akcí

- **Angličtina pro velmi mírně pokročilé**

cena:1500Kč/25 lekcí
(1 lekce=90 minut)
Učebnice: L. Kolmanová – Angličtina pro samouky (LEDA, 1996 a novější vydání, začínáme 7. lekcí)

- **Angličtina pro mírně pokročilé**

cena:1500Kč/25 lekcí
(1 lekce=90 minut)
Učebnice: L. Kolmanová – Angličtina pro samouky (LEDA, 1996 a novější vydání, začínáme 12. lekcí)

- **Italština pro mírně pokročilé**

cena: 1500Kč/25 lekcí
(1 lekce=90 minut)
Učebnice: J. Janešová – Italština pro samouky
(LEDA, 1996 a novější vydání, začínáme 7. lekcí)

- **Francouzský klub pro mírně pokročilé**

Cena: 1500Kč/25 lekcí
(1 lekce=90 minut)

- **Výtvarná výchova za školou V.**

Volné pokračování oblíbeného kurzu.
Cena: 360Kč/6 lekcí
Pro ty, kteří mají zájem o dějiny umění a výtvarnou činnost.

- **Základy čínštiny**

Novinka mezi našimi kurzy!

Všechny kurzy budou otevřeny při min. 7 účastnících.

Nabízíme i kurzy na míru

Počítačové kurzy

- **Základy práce s počítačem**

Školení je určeno začátečníkům.
Cena: 800Kč/8 hodin

- **Internet a e-mail**

Získáte přehled o využití e-mailu a internetu.
Cena: 200Kč/2 hodiny hodin

- **Word základní**

Naučíte se základům práce s nepoužívanějším editorem.
Cena: 800Kč/8 hodin

- **Word pokročilý**

Zdokonalíte se ve Wordu
Cena: 600Kč/6 hodin

- **Word dlouhé dokumenty**

Ještě více se zdokonalíte.
Cena: 600Kč/6 hodin

- **Excel základní**

Naučíte se základům nejpoužívanějšího tabulkového editoru.
Cena: 800Kč/8 hodin

- **Digitální fotografie a její úpravy**

Jde o krátký kurz, který především pomůže
zlepšit vaše dovednosti s dig. fotoaparátem
a úpravou fotografií.
Cena: 200Kč/2 hodiny

Další informace
koordinátor: Kamil Řehulka
e-mail: k.rehulka@gvitkov.cz
www.gvitkov.cz
tel: 728 360 097, 556 300 455

157 STŘÍBRNÝCH

Jednoho dne se na stůl starosty města dostal inzerát, kterému oči nechtěly uvěřit. V něm nejmenovaný zubní lékař hledal zavedenou ordinaci. Starosta málem úžasem oněměl. Na nic nečekal a ihned lékaři odepsal e-mailem. Popsal situaci, která ve městě odchodem poslední zubní lékařky do důchodu nastala, vyjmenoval všechny výhody, které vedení města nově nastoupenému lékaři poskytne, neopomněl také zdůraznit zajímavou polohu našeho města vzhledem k velkým aglomeracím a také, že nový zubní lékař by si nemohl stěžovat na nedostatek práce.
Pan doktor poděkoval za nabídku. Ovšem zdůraznil, že nabídek se mu sešlo několik a on že bude zvažovat. Následovala ihned další odpověď starostova s nabídkou ordinace.
No, a pan doktor také nemeškal. Pokud bude mít obec opravdu o něj vážný zájem a on se má vůbec začít myšlenkou působení v našem městě zabývat, tak obec musí: vyplatit panu doktorovi jednorázový poplatek ve výši 500 000 Kč + další zvýhodnění provozu formou dotace na bydlení či nájemné a hradit ordinaci náklady služeb jejího provozu. Ano, vážený čtenáři, pan doktor požadoval půl milionu za to, že se bude vůbec myšlenkou ordinování v našem městě zabývat.
Další část jeho dopisu citujeme: „Dle mých zkušeností též laxní přístup komunální politiky k této zdravotnické politice sehrává svou negativní roli. Zubní lékař nebyl za minulého režimu upřednostňován, jako ostatně žádný vzdělanec. Dnes konečně má svou zaslouženou vážnost danou jeho nesmírně náročnou prací. A plody společenského znevažování si občané i komunální politici teď musí polknout jako hořkou pilulku.“
Vůbec nechceme polemizovat o znevažování žádného lékařského povolání. Každé povolání má své klady a zápory, vždy je důležité, kdo jej vykonává. Pan doktor, nyní již „doktor“, si údajné znevážení potřebuje vykompenzovat finančním úplatkem, kterým město zaplatí za jeho asi dlouholeté znevažování. Jen jsme zvědavi, které město na jeho podmínky přistoupí a jak proúčtuje onen půl milionový úplatek. Ovšem bez záruky, že onen „doktor“ má skutečně vysokoškolský diplom. A pokud jej má, o jeho kvalitách zubního lékaře jsme se z jeho dopisu nedozvěděli. On se totiž „pan doktor“ neumí ani podepsat. Čímž je vlastně nemožné získat o „panu doktorovi“ potřebné reference. Ale dáváme na zvážení, pokud by nám měl pro uvedený úplatek uniknout lékař vynikajících kvalit, námět následující: pouhých 157 korun českých získaných sbírkou od každého z nás (včetně miminek) a doktor dobroděj by jistě neodolal a byl by náš.

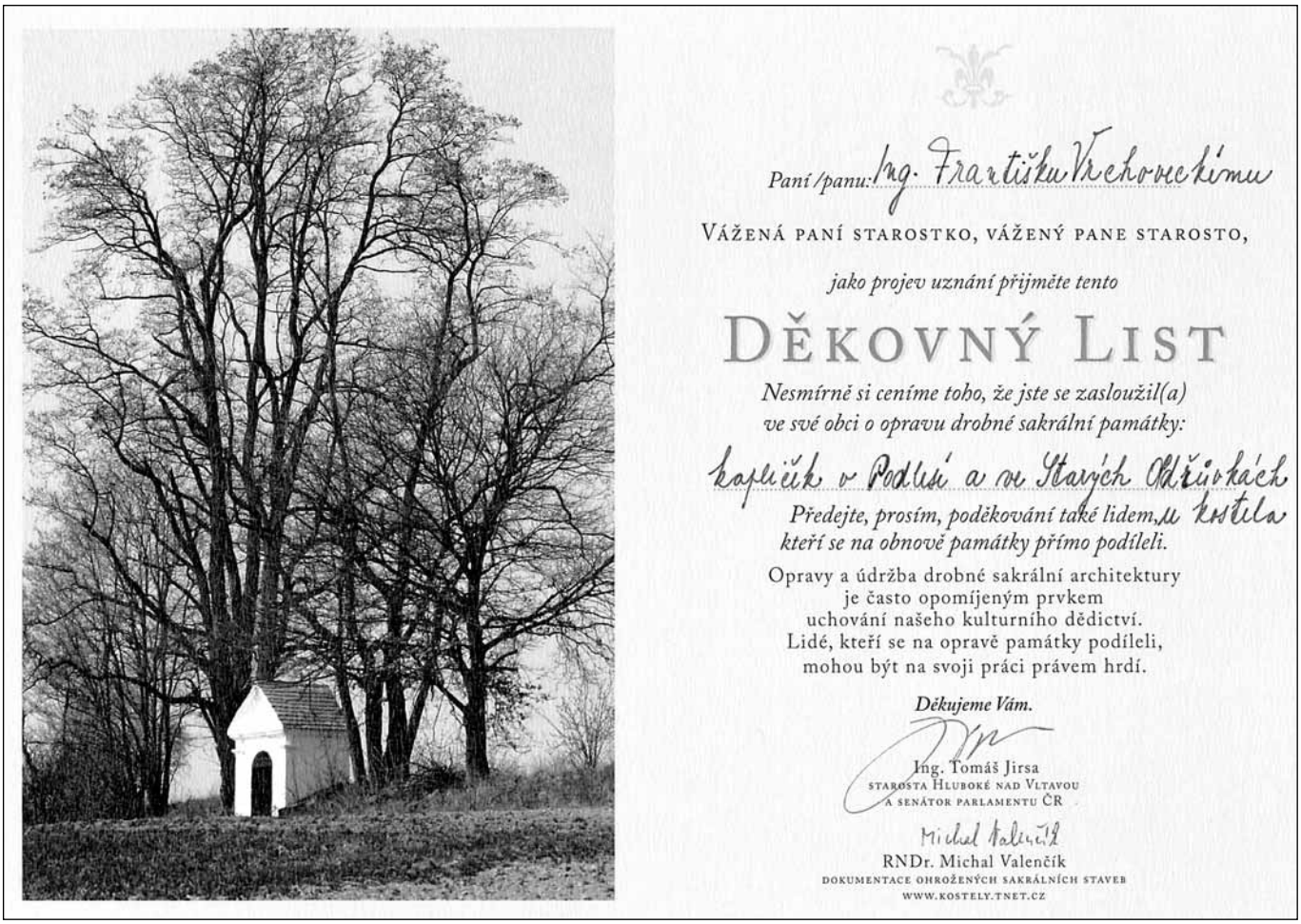
Redakce BZ

V PŘÍŠTÍM ROCE BUDE BUDIŠOVSKÉMU KINU 100 LET

Budišovské kino oslaví v příštím roce významné jubileum. Uplyne přesně 100 let od zahájení jeho činnosti. V některém z minulých čísel BZ, které bylo věnované historickým událostem (dané koncovky roku v letopočtech města), jsme již o provozu kina psali. Dočetli jste se zde, že úplně první kino se nacházelo na hlavním budišovském náměstí v místech staré zástavby nad dnešním *Nehtovým studiem*. Nic dalšího z podrobností, například o počtu míst v sále, nebo na jakých přístrojích se filmy promítaly, kdo byl majitelem nebo vedoucím kina, jsme se v psaných záznamech nedočetli. Dochoval se pouze historický snímek z doby asi poloviny dvacátých let, kdy se otevíralo kino v nových prostorách (viz). U příležitosti této malé slavnosti vystoupil budišovský mužský pěvecký sbor. Tehdy dostalo kino název Uránia, po roce 1945 Slávia a změnila se i čelní strana budovy. Další snímek byl pořízen v rozbořených domech na dnešním Halaškově náměstí v době, kdy část tohoto města byla zbořena. Co se tehdy v Uránii hrálo, bohužel se již nedovíme.

Paní/panu: Ing. Františku Vrchoveckému

VÁŽENÁ PANÍ STAROSTKO, VÁŽENÝ PANE STAROSTO,

jako projev uznání přijměte tento

DĚKOVNÝ LIST

Nesmírně si ceníme toho, že jste se zasloužil(a) ve své obci o opravu drobné sakrální památky:

kapličk v Podlší a ve Stavých Oldřůvkách

Předejte, prosím, poděkování také lidem, kteří se na obnově památky přímo podíleli.

Opravy a údržba drobné sakrální architektury
je často opomíjeným prvkem
uchování našeho kulturního dědictví.
Lidé, kteří se na opravě památky podíleli,
mohou být na svoji práci právem hrdí.

Děkujeme Vám.

Ing. Tomáš Jirsa
STAROSTA HLUBOKÉ NAD VLTAVOU
A SENÁTOR PARLAMENTU ČR

Michal Valenčík

RNDr. Michal Valenčík
DOKUMENTACE OHROŽENÝCH SAKRÁLNÍCH STAVEB
WWW.KOSTELY.TNET.CZ

Partnerský projekt Hřebečské důlní stezky V MORAVSKÉ TŘEBOVÉ VYUŽILI ZKUŠENOSTÍ BUDIŠOVSKÝCH

Z různých zpráv a médií se dovídáme o stále přibývajících naučných stezkách v České republice. Dalo by se říci, že rostou jak houby po dešti, čímž také vzniká velice silná konkurence v této oblasti orientované na cestovní ruch. V Moravské Třebové se však této situace nezalekli a před třemi léty se dali do budování zcela výjimečného projektu postaveného na tématu geomontánních věd, na hornictví a geologii.

V době, kdy probíhaly přípravy projektu a zpracovávaly se studie, navštívili představitelé Moravské Třebové také naše Muzeum břidlice a především naučnou Břidlicovou stezku. Po vzájemném předávání zkušeností z oblasti budování infrastruktury pro turismus došlo i k uzavření partnerství mezi městy a to ke dvěma projektům - Centrum břidlice a Hřebečské důlní stezky.

Hřebečské důlní stezky zahájily provoz dne 4. července 2010 na sv. Prokopa slavnostním předáním naučných stezek veřejnosti. Mezi jejich priority patří především to, že se podařilo přimět ke spolupráci několik zájmových skupin vytvářejících na Hřebečském hřbetu činnost orientovanou na cestovní ruch. Do projektu tak byly vtaženy spolky Mladějovská průmyslová dráha, provozující osobní přepravu úzkokolejkou na sedmi kilometrech, Průmyslové muzeum Mladějov, provozující muzeum starých technologických zařízení a strojů v Mladějově na Moravě, Lesy ČR s. p., provozující jedinečnou komiksovou naučnou stezku Boršovský les, jednotlivé obce v okolí a další organizace.

Co stezky přinesly turistům? Od července se mohou turisté pohybovat po 70 km nových tras určených pro pěší a cyklisty s terénními koly. Na stezkách objeví 27 naučných zastavení připomínajících historii téměř zapomenutého dolování žáruvzdorných jílovců a lupků, těžbu místního uhlí, pískovců, ze kterých se budovaly sloupy a sochy po celé střední Moravě, aj. Na své si přijdou i přírodozpytci a to nejen bohatou škálou informací, ale i procházkou přírodní rezervací Rohová, přírodní památkou Pod skalou a výšlapem na tajuplný Rychnovský vrch s jezírky na jeho hřebeni.

Atraktivnost stezek doplňují drobné a větší stavby rozhleden, altánů, rozcestníků, maketa portálu štoly z roku 1870 Josefka, opravený portál štoly Hugo Karel ze začátku 20. století, nové zastávky Mladějovské průmyslové dráhy a v neposlední řadě nová stálá geologická expozice „Barevná planeta“ vybudovaná v podzemí Zámku Moravská Třebová.

Bezkonkurenčním obsahem stezek se stala postavička permoníka s příléhavým názvem Hugo. Tato kouzelná bytost se objevuje na všech zastaveních Hřebečských důlních stezek a všech rozcestnících. Někdy to s ním je složité, ale většinou kreslený Hugo chrlí vtipem a satirou. Pro ty, co neradi čtou, se na naučných tabulích objevují obrázkové kvízy a komiksy a zajímavé historické fotografie.

Na stezky je možné nastoupit ve stanicích ČD Krasíkov, Mladějov na Moravě a Kunčina. Autem se mohou turisté dopravit k Dětřichovské hájence, do místa Pod mostem a v neposlední řadě k proslulé hospůdce U tety, přímo nad hřebečským tunelem, kde je hlavní informační centrum. Všechny cesty pak směřují do centra kotliny na renesanční žerotínský zámek Moravská Třebová.

Město tak posílilo nabídku pro návštěvníky natolik, že i při týdenním pobytu v místě nebudou schopni vyčerpat všechny nabízené možnosti výletů do přírody, za technickými památkami a návštěv architektonických skvostů Moravy.

Hřebečské důlní stezky o investičním objemu 13 miliónů korun byly spolufinancovány z evropských fondů prostřednictvím ROP SV, přičemž 11% z uvedené částky tvořily prostředky Města Moravská Třebová. Je smutné, že se i nám v Budišově nad Budišovkou nepodařilo dosáhnout na dotační titul pro projekt Centrum břidlice. Jeho význam je pro město jedinečný a plánovaná propagační kampaň by přinesla významné zviditelnění města. Na základě pozorování a zkušeností, které jsme nabyli u našich partnerů, jsme došli k poznání, že je nutné stále doplňovat a přiměřeně rozšiřovat již vybudované turistické cíle. Jejich zkvalitňováním a zviditelňováním pak docílíme trvalého růstu přílivu turistů, přičemž doplníme infrastrukturu i pro volnočasové aktivity místních obyvatel. V příštích obdobích bychom si měli dát za úkol oprášit a vylepšit stávající Břidlicovou stezku a dobudovat muzeum do plánované podoby. Vám, kteří budete chtít zamířit k našim partnerům na Moravskotřebovsko, uvádíme kontakt: www.hrebecskedulnistezky.cz

Pane starosto, na slovíčko

Před nedávnem jsme si v zápise jednání zastupitelstva města přečetli, že rozhodlo o pronájmu prostor bývalé prodejny Elzap. Můžete nám říci něco o novém nájemci?

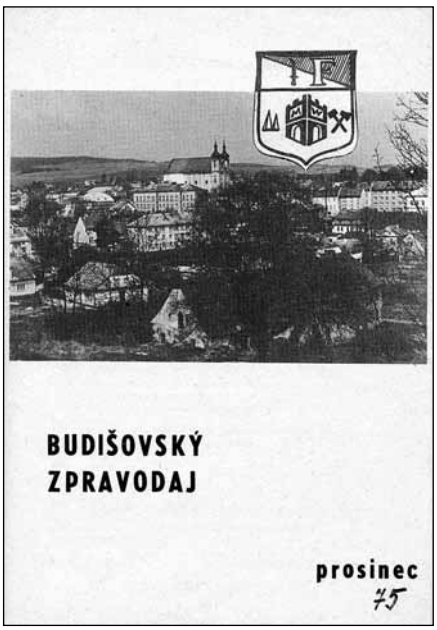
STAROSTA VRCHOVECKÝ: Vysoká nezaměstnanost v našem městě je trvalým stresujícím faktorem pro řadu našich spoluobčanů. Máme velmi omezené možnosti řešení tohoto neblahého stavu, přesto využíváme každou příležitost, jak tuto situaci změnit. Před časem nás navštívili zástupci firmy MVM SOLUTION s.r.o z Ostravy, kteří mají zájem u nás podnikat. Jejich projekt by po úplném rozběhu vytvořil na dvě desítky nových pracovních míst v potravinářském provozu. Zpočátku se to zdálo jako pohádka, ale od té doby vedení města usilovně jedná s touto firmou, aby se tento projekt zrealizoval. Proběhlo několik jednání na různých úřadech včetně Úřadu práce v Opavě a projekt začal nabývat konkrétní rysy. Jedná se o výrobu těstovin a pekařských výrobků v prostorách bývalé školní jídelny na náměstí Republiky. Základní stavebně technická příprava bude zahájena v nejbližších dnech. Spuštění první etapy výroby je plánováno na listopad 2010. V plném provozu bude vyráběno ve dvousměnném režimu okolo sedmi tun těstovin měsíčně a přibližně osm tun pekařských polotovarů. Ve střednědobém výhledu firmy je, že tyto výrobky bude možno zakoupit v režijních cenách i ve firemní prodejně. Tento projekt je realizován rovněž díky podpoře Nadačního fondu Dalkia, který podporuje vznik nových pracovních míst v oblastech s vysokou nezaměstnaností. Věřím, že příprava tohoto projektu dopadne dobře a že mnoho žen z našeho města najde v tomto provozu zaměstnání.

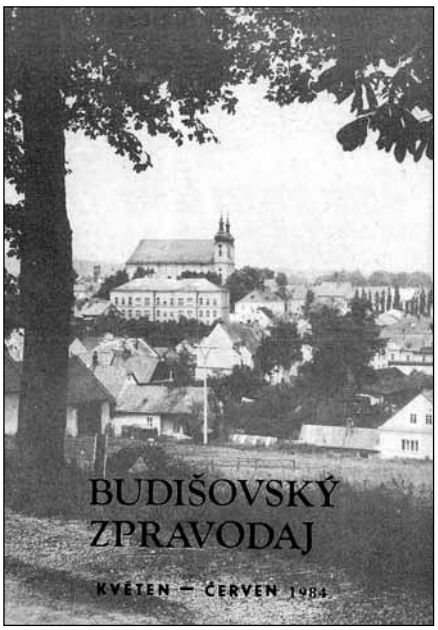
SEDMDESÁT LET BUDIŠOVSKÉHO ZPRAVODAJE

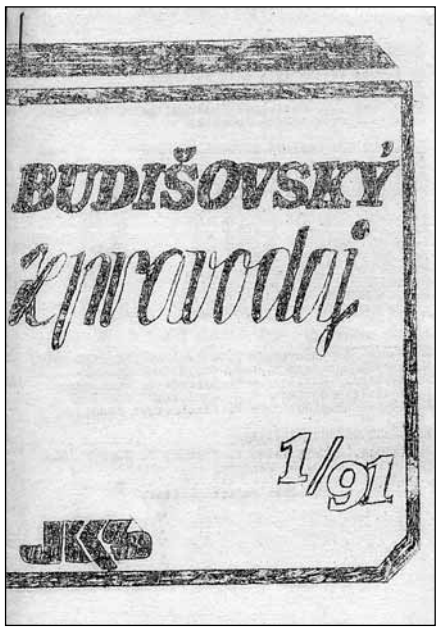
Bautscher Nachrichten, takový byl před 75 lety titulek městského zpravodaje. Datum jeho narození je tedy rok 1935. Po válce pochopitelně pod tímto názvem nevycházel, ale dnešní Budišovský Zpravodaj slaví letos své padesátiny. Od první poloviny 50. let minulého století, kdy informoval občany města o práci městského správního aparátu a jeho odborů, o kulturně společenském životě obyvatel města, sportu a historii, prošel nejen jeho vzhled, ale i forma zpracování mnoha podobami. Dnes máme některá z nich v kulturním archívu. Na počátku šedesátých let měl Zpravodaj formu A5 skládačky, pak nastoupilo v té době moderní zařízení zvané cyklostyl. Tehdy se veškeré texty musely strojově přepsat na tzv. cyklostylové blány, snažit se při psaní udělat co nejméně překlepů nebo chyb, neboť i při použití opravného laku bylo pak na tisku patrné místo chyby. Pak se několik stovek kusů ručně tisklo. Mnohdy byl „tiskař" černý od hlavy až k patě barvou, která nešla ani chemicky vyčistit, natož pak vyprat. Postupem doby nastoupil elektrický cyklostyl. Rychlost tisku byla podstatně vyšší, ale vše ostatní zůstávalo při starém. Při tomto tisku zpravodaje se nedaly používat žádné fotografie. S příchodem prvních počítačů a kopírky na počátku 90. let se nabízelo snadnější zpracování a poprvé byly použity pro zpestření i fotografie. V posledních čtyřech letech je vydáván Zpravodaj nejmoderněji, a to ofsetovým tiskem v bruntálské tiskárně APRO z předem připraveného obsahu, technicky zajišťovaného nakladatelstvím Moravská expedice. Jen pro zajímavost otiskujeme několik tváří zpravodajů z různých období. Pokud někdo ze čtenářů vlastní ještě starší čísla Budišovského zpravodaje, prosíme jej, zda by je kulturnímu středisku nepůjčil. Po zkopírování ihned vrátíme.

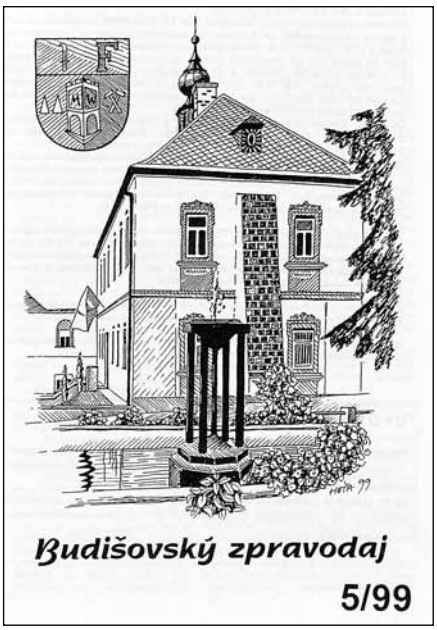
Helena Malušová

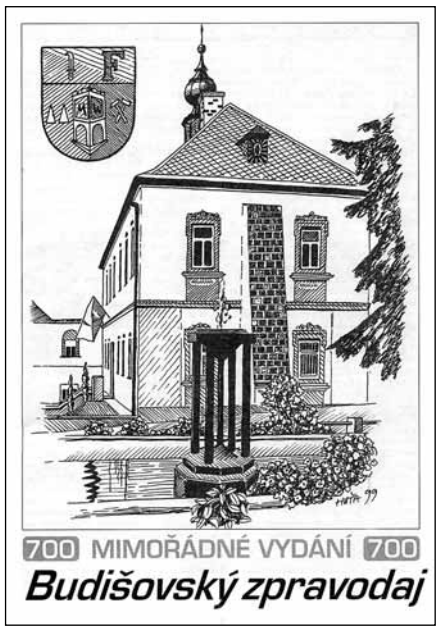

UNIKÁTNÍ KAMENNÉ SVĚDECTVÍ O TRADICI BUDIŠOVSKÉHO PIVOVARNICTVÍ Z 18. A 19. STOLETÍ

Právo pivovarnické bylo městu Budišovu uděleno již roku 1538 privilegiem olomouckého biskupa Stanislava Thurza. V roce 1584 je na základě povolení arcibiskupa Stanislava Pavlovského vybudován ve městě pivovar a sladovna. Také jeho příkazem byl vymýcen velký kus panského lesa a na takto vzniklém poli se ve velkém začal pěstovat ječmen a pšenice. Kdo dobrovolně pracoval na tomto poli, tomu byla odpuštěna robota na panském. Vaření piva se ve městě velmi rozšířilo, i když platilo nařízení, že uvařené pivo se nesmí prodávat mimo město. Porušení tohoto nařízení se velmi přísně trestalo. Již na počátku 19. století mělo právo pivovarnické 42 občanů a dá se předpokládat, že se přibližně ve stejném počtu domů pivo vařilo. Jako němí svědci pivovarnické slávy našeho města stojí v nejmenovaném domě ve sklepení dvě kamenné kádě, ve kterých pivo dozrávalo. Jedna nese letopočet 1759 a druhá rok 1865.

CO VŠECHNO SI PŘIPOMÍNAJÍ LIDÉ VE SVĚTĚ

ZÁŘÍ

8. září se slaví Mezinárodní den gramotnosti, které vyhlásilo UNESCO v roce 1966.

Na 16. září připadá Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy, Den církevního školství, které byly vyhlášeny OSN a Evropský týden mobility vyhlášen EU.

21. září připadá na Mezinárodní den míru a Alzheimerovy choroby, jenž byly vyhlášeny OSN a ADI, také Mezinárodní den bez aut vyhlášen EU.

26. září je Mezinárodní den antikoncepce a kulturního dialogu. O den později 27. září se slaví Světový den cestovního ruchu a 30. září Mezinárodní den překladatelů.

ŘÍJEN

I říjen je bohatý na mnoho zajímavých mezinárodních a světových dnů. Například: Mezinárodní den seniorů, lékařů, hudby, nenásilí, zvířat, boje proti popáleninám, bílé hole, proti Mcdonald's, proti chudobě, kuchařů, balbutiků (člověk mající problém dosažení plynulosti řeči). Mezi Světové dny patří například: Světový den cyklistiky, vegetariánství, hospodářských zvířat, lidských sídel, učitelů, pošty, duševního zdraví, proti trestu smrti, artritidy, standardů, žen žijících na venkově, výživy, páteře, úrazů, proti osteoporóze, OSN, pro rozvoj informací, spoření. Na říjen také připadá Světový týden kostí a kloubů, Týden za odzbrojení, Den UNICEF, a Den stromů - 20. října.

V minulém čísle Budišovského zpravodaje vyšel článek - GENERÁL LAUDON PŘIJEL PODPOŘIT KANDIDATURU ZLATÉ LÍPY, JEJÍŽ KMEN MU PŘED STALETÍMI ZACHRÁNIL ŽIVOT, který přiblížil projekt STROM ROKU 2010, v němž se finalistou za Moravskoslezský kraj stala ZLATÁ LÍPA. Náš strom můžete podpořit dárcovskou SMS ve tvaru - DMS STROM9, nebo podpisem na arších, které jsou k dispozici na městské radnici, v kulturním domě, knihovně a v Muzeu břidlice, aby se stala absolutním vítězem. Jelikož Den stromů se blíží, rádi bychom vám krátce přiblížili historii vzniku tohoto svátku.

Den stromů je svátek, který se slaví po celém světě od poloviny 19. století. Datum oslav Dne stromů se liší podle klimatických podmínek jednotlivých zemí. Roku 1951 přijala FAO (Food and Agriculture Organisation) Spojených národů následující usnesení: *Konference shledala jako potřebné, aby si všichni lidé uvědomovali jak estetickou a psychologickou, tak i hospodářskou hodnotu lesa, a proto se doporučuje, aby se každoročně ve všech členských státech slavil světový svátek stromu, a to v době, kdy se to za lokálních podmínek zdá být příhodné*. Původně vznikl v USA, ve státě Nebraska, když osadník a novinář J. Sterling Morton začal v okolí svého domu sázet stromy, protože v širokém okolí žádné nebyly. Dne 10. dubna 1872, v první celostátní 'Arbor Day' bylo v Nebrasce zasazeno více než jeden milion stromů. V Izraeli je zvykem během svátku Tu bi-švat, který je znám též jako „Nový rok stromů," vysazovat stromy.

LISTOPAD

A které mezinárodní svátky nás čekají v měsíci listopadu? Například-Mezinárodní den nevidomých, válečných veteránů, tolerance, studentstva, bez nákupů, filozofie, nenakupování ničeho aj. Ze světových dnů jsou to: Světový den bez pesticidů, diabetiků, dětí, televize, pozdravů aj. V podstatě si každý den můžeme něco zajímavého připomenout.

Pomohla i Nadace OKD a obchodní řetězec Albert
Nové hřiště a cvičný byt v Dětském domově

Děti z Dětského domova v Budišově nad Budišovkou dostaly letos o prázdninách netradiční dárek. Dětem, které za sebou mají řadu úspěchů v nejrůznějších sportovních turnajích a soutěžích, bylo v létě předáno nové víceúčelové hřiště. To budou moci využívat také žáci ze Základní školy v Budišově nad Budišovkou k hodinám tělesné výchovy. Letos poprvé se zde také utkají děti z dětských domovů z celého Moravskoslezského kraje v tradičním turnaji v malé kopané Budišek Cup a do budoucna se zvažuje pořádání dalších soutěží. Multifunkční zařízení bylo vybudováno s podporou nadačního fondu Nadace OKD, která poskytla podstatnou část finančních prostředků. Díky vstřícnosti pracovníků ČEZ, Distribuce a.s. se podařilo vyřešit i technické problémy spojené s přeložkou podzemního vedení vysokého napětí. Na hřišti, s jehož konečnými úpravami pomáhaly i děti, se díky tomu již od srpna pilně trénuje a sportuje. V Dětském domově byla také o prázdninách dokončena přístavba, která starším dětem z domova poslouží jako cvičný byt. Učni a studenti starší 16. let se zde již od 1. září budou moci efektivněji připravovat na budoucí samostatný život. Zařízení bytu bylo hrazeno z finančních prostředků Dětského domova a podpořeno také sponzorským darem z prodejen obchodního řetězce ALBERT.

Prvňáčci nastoupili a přísahali na kouzelné pastelky

120. let hasičstva v Guntramovicích

5. června letošního roku bylo tomu již 120 let od ustavení sboru dobrovolných hasičů Guntramovice.

Sbor byl složen ze sedláků z obou obcí Horních i dolních Guntramovic. První velitel byl obecní radní a sedlák Johann Penirschke, zástupce velitele starosta obce a sedlák Karl Kluger. O ustanovení spolku se také zasloužil řídící učitel Josef Čech.

Sbor se řídil stanovami Moravského hasebního řádu ze dne 5. 4. 1873 Markrabství Moravského.

K požáru se svolávalo zvoněním na zvony místního kostela sv. Jakuba a troubením na hasičské polnice signálem „Hoří“. Obec Guntramovice se také smluvila o sousedské výpomoci při protipožárním zásahu se sbory v Budišově a v Podlesí.

Nově byla také zřízena hasičská zbrojnice, jejímž prvním vybavením byly vědra na vodu a zvláště trhací háky a sekery na stržení krovů při požáru. První stříkačka byla džberovka tažená párem koní a obsluhovalo ji 6 až 8 mužů. V letech 1920 při 30. výročí a v roce 1930 při 40. výročí spolku zakoupila vždy obec pro sbor nové zařízení, zvláště hadice a také uniformy.

V roce 1940 sbor oslavil 50. leté výročí, oslavy byly kvůli válečným událostem velmi skromné, přesto dostává sbor od obce svou první motorovou stříkačku. Strojníkem byl Alfréd Wliman - kovář , který bydlel nedaleko zbrojnice v č. 3. Byla sloužena Mše Svatá ve zdejším kostele a stříkačku posvětil P.Bönisch z Budišova, poté byla stříkačka na veřejnosti vyzkoušena.

Spolek žil také bohatým kulturním životem, pořádal různé akce jako: hasičské bály, výlety a má také ustanoveno družstvo žen jako družstvo ošetřovatelek - samaritánek. Členové spolku byli také součástí velké dechové hudby Jana Seidlera z Horních Guntramovic, který pro hasiče složil také hasičskou polku ....

Poslední velitelé původně německého sboru jsou Richard Michalke a Johann Matusek. V roce 1946 končí činnost původního sboru vysídlením obyvatel do Německa.

Příchodem nových dosídlenců do Guntramovic je založen již v červnu 1946 nový dobrovolný sbor hasičů, prvním starostou sboru je Josef Štoudek, velitelem družstva je František Pešák st., zástupcem velitele Jan Dokoupil a trubačem Václav Zatloukal. Dalšími zakládajícími členy byli: Josef Zatloukal, Antonín Pavlík, Josef Pavlík, František Juračka ml., František Bařina, Karel Melicherík, Martin Lutišan, Michal Janošík, Antonín Komárek a Matěj Ševčík.

Již v červenci 1946 prošel sbor prvním křtem ohně. S pomocí okolních sborů lokalizoval rozsáhlý požár lesa u potoka Lopník u Budišova.

Členové sboru byli u zrodu místního ochotnického divadla, které bylo založeno v roce 1947 a působilo do konce roku 1953.

30. 3. 1947 nastudoval soubor hru „Manžel putička“, 4. 12. 1947 pak Trampoty hajného Klobáska“. Největšího úspěchu dosáhla hra „Jedenácté přikázání, se kterou soubor hostoval 25. 3. 1952 v Budišově a ve Dvorcích.

V kronice hasičského sboru se můžeme dočíst, že sbor od roku 1950 prováděl v době žní pravidelné žňové hlídky a v roce 1951 byla zakoupena starší motorová stříkačka, se kterou pak družstvo hasičů každou neděli nacvičovalo zásahy.

Také je zde psáno, že 27. ledna 1954 hořela stodola u rybníka a sbor svým rychlým zásahem zachránil podstatnou část zásob sena - hasilo se za mrazu -270 C. V té době si sbor kupuje druhou stříkačku a 300 metrů hadic. Dalším požárem, na jehož likvidaci se úspěšně guntramovičtí hasiči podíleli, byl požár tírny lnu ve Staré Libavé.

V roce 1955 se stává novým starostou pan František Bařina a velitelem družstva pan Miloš Halva. Sbor přispěl částkou 3000 Kč na zakoupení obecní promítačky.

Od roku 1947 patří sbor pod MHJ - Místní hasičskou jednotu ve Vítkově a každoročně se zúčastňuje hasičských soutěží, ve kterých dosahuje velmi dobrých výsledků a umístění - jen namátkou 1. místo v roce 1968 ve Starých Oldřůvkách, r. 1981 v Čermné, kde ze 16. Družstev guntramovičtí porazili i hostující profesionály z Bystřice pod Hostýnem. V roce 1985 1. místo v Budišově a zároveň 1.místo 1.ročníku Poháru osvobození Budišova. Dobré výsledky měli nejen dospělí, ale i hasičský potěr, kterému se s velkou obětavostí věnoval pan František Bařina. Pod jeho vedením postoupili mladí hasiči v roce 1970 do krajského kola v Hlučíně. Další vítězství přichází pro družstvo mužů v r.1990 a v r. 1996.

Vzpomeňme také pana Františka Bařinu, který nás před dvěma roky opustil. Byl nestorem a pilířem místního SDH, dlouholetý starosta sboru, vyznamenaný nejvyššími vyznamenáními, než nás opustil ve věku 82 let. Stále s námi jezdil po soutěžích a živě se zajímal o dění ve sboru. Jsme mu vděčni za více jak 60 let obětavé práce ve sboru.

A jak my současníci navazujeme na bohatou tradici našich předchůdců ?

Jsme v obci jediná organizace a snažíme se, dle našich možností, zpestřit našim spoluobčanům společenský život. Protože byl v obci zrušen Státní statek a tím došlo k uzavření společenského sálu, kuchyně a sociálního zařízení v jedné z budov státního statku, kde se odehrával veškerý společenský život obce, museli jsme se postarat o náhradu. A tak jsme přišli před 10ti lety s nápadem, společenské zázemí vybudovat v části budovy bývalé školy. Za pomoci finančního příspěvku města ve výši 105 000,-Kč jsme si svépomoci vybudovali nové sociální zařízení, obložili dřevěnými obklady část stěn ve společenské místnosti a v kuchyňce, provedli drobné stavební opravy a odpracovali tak více jak 2000 hodin. Základní vybavení kuchyně jsme zakoupili z finančních prostředků, které jsme získali za sečení a udržování veřejných ploch v obci, a v letošním roce jsme si opět svépomoci společenskou místnost pod dohledem stolaře pana Zdeňka Zajíčka vylepšili, a to vybudováním pěkného dřevěného balkonu. Náklady na materiál ve výši 30 000,- Kč nám uhradil městský úřad. Ten nám také zakoupil dvě plynová topidla a kam-

na na dřevo, které si už zajišťujeme a zpracováváme sami ve svém volném čase.
Společenská místnost je využívána nejen k akcím hasičského sboru, ale i občany obce. Hasiči zde pořádají každoročně Hasičský ples, zábavy, oslavy dne matek, na kterých nás vždy překvapí naše omladina vtipným kulturním programem, Mikulášské nadílky, vánoční besídky, společně zde vítáme příchod nového roku, probíhají zde masopustní veselice, tradiční už se také stává Kateřinské posezení u cimbálu, Traktoršou na zahradě a samozřejmě hasičské schůzky a výroční valné hromady.
Společenská místnost je také místem konání voleb a různých řízení, nejen městského úřadu, ale i jiných institucí, pro občany obce a v neposlední řadě je využívána občany k pořádání různých rodinných oslav a setkání. Tomu, že je opravdu společenské zázemí v místní škole opravdu využíváno, nasvědčuje již více jak 150 akcí, které zde proběhly, a pokud se podaří realizovat zpracovaný projekt na využití celé budovy školy a úpravy jejího okolí, přinese to obci další možnosti činností. Toto všechno by nebylo možné bez místních nadšenců, kteří strhli i ostatní a věnují tak nespočet hodin ze svého volného času k tomu, aby společenský život v obci nezanikl.
Samozřejmě bez finanční pomoci Města Budišov nad Budišovkou a vstřícného přístupu starosty města Ing. Františka Vrchoveckého by nebylo spoustu věcí možné uskutečnit. Nemalou částkou byla finančně podpořena i místní kapela „Pekárna“ a pomoc byla i ze strany MKIS Budišov n.B..
Abychom nezapomněli ani na hasičinu, protože jsme hasiči, vrhli jsme se v roce 2001 na opravu vnějšího vzhledu naší hasičské zbrojnice, opravili jsme omítky, nátěry vrat, nátěr plechové střechy, nátěr věže na zbrojnici a nátěr fasády na celé budově. Náklady na materiál ve výši 30 000,- Kč hradil městský úřad a my jsme odpracovali více jak 1000 hodin.
V letošním roce provedli mladí hasiči opravu vnitřních prostor hasičské zbrojnice - odstranili opadávající omítku a nahodili novou, provedli ošetření omítky proti vlhkosti, vše vymalovali a vzorně uklidili.

Snažíme se účastnit hasičských soutěží, ve kterých jsme dosáhli spoustu pěkných umístění, vysíláme své členy na odborná školení a udržujeme v provozuschopné činnosti hasičskou techniku. V roce 2001/2 zakládá sbor po delší době ženské družstvo a ženy spolu s muži vítězí v r. 2001 v Budišově a postupují do okresního kola v Hradci nad Moravicí. V roce 2002 opět obě mužstva vítězí v Lesních Albrechticích a postupují opět do okresního

kola v Dobroslavicích u Ostravy, kde dosahují čestných výsledků. V r. 2001 je také SDH Guntramovice trojnásobným vítězem V SOUTĚŽI O POHÁR STAROSTY MĚSTA Budišov n.B., kde vítězí muži, ženy a také dětský potěr - trenéři těchto družstev jsou Ladislav Zatloukal a Radek Bečica.

Chceme tímto také poděkovat místnímu MÚ Budišov n. B., zvláště starostovi panu Ing. Františku Vrchoveckému, za pomoc při zabezpečení oslav a zvláště za zakoupení nových vycházkových uniforem, které přispěly k důstojnému oslavení výročí SDH, které bylo součástí již 17. Svatojakubských hodů (24. 7. 2010).
Díky patří také našemu panu faráři Petru Michnovi, který sloužil Mši Svatou za všechny živé a zemřelé hasiče a v průvodu z kostela nás doprovodil i se sochou našeho patrona sv. Floriána na místo oslav u bývalé školy, kde hody, oslavy a hasičskou soutěž O pohár starosty města zahájil Ing. František Vrchovecký a Ladislav Zatloukal, který všechny přítomné hosty seznámil s historií a současností guntramovického hasičstva.

I když se v závěru hasičské soutěže rozpršelo, vítězům však letní déšť radosti neubral:
1. místo obsadil nováček soutěže
   - dětské družstvo Budišov n. B.
2. místo muži Guntramovice
3. místo muži Budišov n. B.

Po ukončení soutěže předal starosta města spolu s panem Škrobánkem (velitel Budišovského okrsku)

U příležitosti 120. výročí SDH Guntramovice vyznamenání členům místního SDH.
Ocenění byli:

Jan Sedláček	- plaketou SDH u příležitosti životního jubilea
Miroslav Vlček	- plaketou SDH za dlouholetou činnost
Antonín Baroš	- plaketa SDH za dlouholetou činnost
Josef Halamíček	- medaile za příkladou práci v SDH
Jan Košaristàn	- medaile za příkladnou práci v SDH
Jiří Fojtík	- medalie za příkladnou práci v SDH
Ladislav Zatloukal	- medaile za příkladnou práci v SDH.

Po celé odpoledne hrála dechová hudba Berouňanka a všichni přítomní se mohli občerstvit grilovanou klobásou, makrelou, hodovým koláčem a na památku koupit perníkové srdce. Ve večerních hodinách vystřídala dechovou hudbu místní kapela Pekárna a hodová zábava pokračovala do pozdních nočních hodin.
Také za uspořádání výstavky pohárů, ocenění a fotografií. Velký dík patří také našim ženám, manželkám a maminkám za pomoc při oslavách, také za uspořádání výstavky pohárů, ocenění a fotografií.
Oslavy se dle odezvy zúčastněných vydařily a pořadatelé, kteří vše bez problému zvládli, děkuji všem za účast a těší se na setkání při nějaké další příležitosti.
Závěrem bych chtěl končit mottem, které měl sbor dobrovolných hasičů uveden na svém praporu již v roce 1890: „Gott zur ehr dem Nächten zur Wehr“ - „K Boží slávě a bližním k pomoci“. *Ladislav Zatloukal*
Kronikář SDH Guntramovice.

Uvedené údaje byly získány:
- Pamětní kniha obce Guntramovice od Helmuta Klementa r. 1998 Ausburg
- Kronika obce Guntramovice od václava Zatloukala - uložena ve Státním archívu Opava
Zápisy z výročních valných hromad SDH Guntramovice - Ladislav Zatloukal

HISTORIE SPOLEČENSKÝCH DOMŮ V NAŠEM MĚSTĚ

Naše město mělo na počátku 20. století tři kulturně společenské domy. Všechny tři měly velký společenský sál a pouze dva z nich i restauraci. Prvním byl Katolický spolkový dům, dnešní tzv. Sokolovna, druhým pak Německý spolkový dům na Halaškově náměstí, později Národní dům, patřící spotřebnímu družstvu Jednota Opava a třetím společenský dům sociální demokracie tzv. Dělnický dům - dnes kulturní dům. Ve všech jmenovaných se také rozvíjel bohatý společenský život. Každý z nich měl například hudební soubor, pěvecký sbor, divadelní soubor a sloužil k velké řadě kulturně společenských událostí obyvatel města.

Vrátíme se k historii prvního jmenovaného Katolického spolkového domu. Jeho vznik, nebo dostavbu, můžeme přibližně určit kolem roku 1897, tedy do roku, kdy vznikl Katolický lidový spolek. Dochovaly se fotografie tohoto zařízení z 20. a 30. let minulého století, ze kterých je patrno, že vstupní brána do areálu přinejmenším jednou změnila svůj vzhled a místo (posunem níže do ulice). Již v roce 1926 prodělal společenský sál Katolického domu rozsáhlou rekonstrukci - dokladem je také fotodokumentace. Po druhé světové válce vznikl z nově dosídlených obyvatel města první tělovýchovný spolek již v listopadu 1945 a založením Tělovýchovné jednoty Sokol v roce 1946 změnila budova Katolického spolku i způsob užívání, stala se sportovní tělocvičnou a dodnes nese pojmenování Sokolovna. Na konci 70. let byla provedena generální oprava Sokolovny a celkový majetek jednoty přesáhl 2 mil. Kč. Dnes již nenávratně skončila 113letá historie tohoto spolkového domu. Na jeho místě vyroste moderní sportovní hala, která jistě uspokojí nároky sportumilovných Budišováků. Pro Dělnický dům bylo v roce 1899 vytvořeno sdružení nazvané Spolek dělnického domu. Další společenství - Spolek německého domu bylo ustanoveno v roce 1920 - pouze u tohoto společenského domu je známo, že než jej do správy převzal německý spolek, fungoval již podstatně dříve jako běžný hostinec - Gasthaus. I pro kulturní dům - Dělnický dům je vypracován projekt generální opravy střechy a vytápění. Za téměř třicet pět let provozu, po předchozí generální opravě, kterou město provedlo v tzv. akci „Z“, definitivně dosloužilo parní topení, kterým je vytápěn velký a malý sál včetně jejich zázemí. Rovná plechová střecha nad malým sálem již také napáchala mnoho škod a je nutná její oprava. Plechový skanzen, tak nazval projektant pohled na zaplechování zadního traktu kulturního domu a přesně popsal problémy, se kterými se již od otevření kulturního domu v sedmdesátých letech potýkáme.

Nejhůře ze všech však dopadl bývalý Německý spolkový dům - Národní dům. Prošel rukama několika soukromníků - po roce 1989 - do jeho zabezpečení muselo zasáhnout i město a dnes, kdy z velkých plánů zbyly pouze obvodové zdi, jsou tyto pozůstatky prodávány v dražbě. Je otázkou, zda se opět nenajde další nový majitel, který pouze „zaplácne“ jeho koupí další své jiné aktivity. Tento dům s jeho atraktivní polohou ve městě by si jistě zasloužil opět zprovoznění.

(Na snímcích této a následující strany vidíte postupně Dělnický dům, Německý dům, Katolický dům - současně zbouranou Sokolovnu a studii nové tělocvičny).

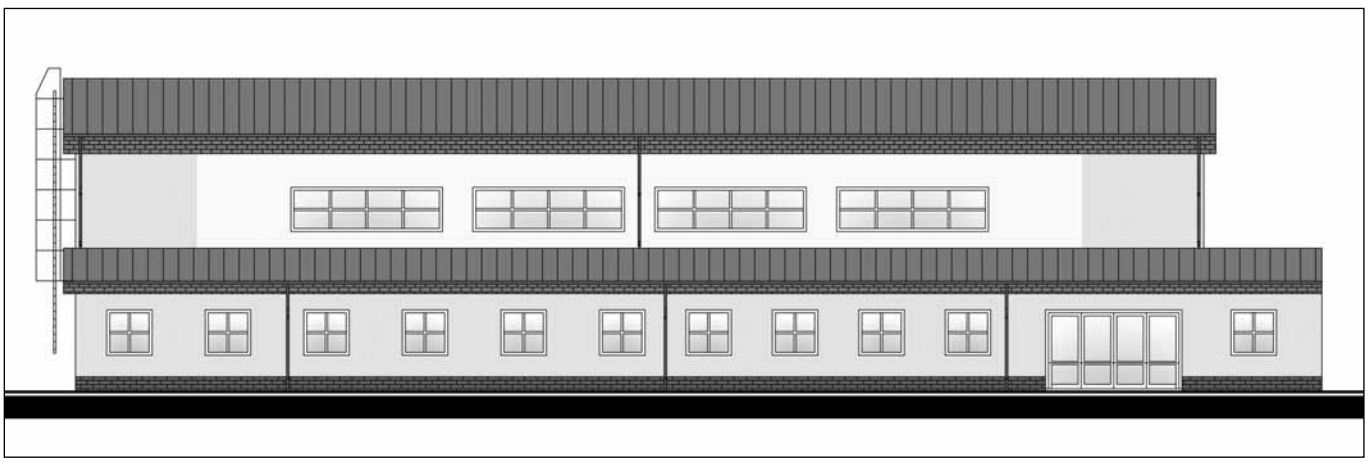

KATHOL
VEREIN
ein

Budišovští putovali za pokladem hradního pána z Vildštejna

SOUTĚŽÍCÍ NASTOUPILY S LOGEM MUZEA BŘIDLICE A BYLY STŘÍBRNÉ

Tradiční okresní soutěž STP se letos konala 4. 9. 2010. Do Opavy se sjelo 38 čtyřčlenných družstev svazu tělesně postižených z celého okresu. Budišovská organizace vyslala 2 družstva, která úspěšně i letos prošla nástrahami 10 ti disciplin a opět jako v předešlých letech slavila úspěch. Ženské družstvo ve složení Vl. Skopalová, I. Matýsková, A. Mikulíková a Z. Juřínková se umístilo jako druhé a další smíšené družstvo z Budišova nad Budišovkou se svým umístěním zařadilo mezi prvních deset. Budišovské stříbrné soutěžící nastoupily k převzetí cen v jednotném oblečení s logem Muzea břidlice, neboť se rozhodly, že budou mezi organizacemi toto zajímavé turistické místo propagovat.

Šachový klub POGO ve spolupráci s MKIS Budišov vypisuje pro školní rok 2010/2011

ŠACHOVÝ KROUŽEK

Je ti alespoň 10 let?
Umíš táhnout šachovými figurkami?
Máš chuť trochu si zapřemýšlet a pobavit se?

TAK ZKUS ŠACHOVÝ KROUŽEK!!!

Kdy a kde:

Každý čtvrtek od 17:00 hod v Kulturním domě Budišov, místnost č.1

Přihlášky přijímá:

Žáci ZŠ Budišov: Vladimír Vlk, osobně ve škole
Ostatní zájemci: Helena Malušová, e-mail: h.malusova.mu@budisovnb.cz
Slavomír Jaššo, e-mail: slavomir.jasso@post.cz

Kroužek je určen pro žáky ZŠ Budišov a studenty středních škol bydlících v Budišově a okolí

Pro zájemce nabízíme možnost vstoupit do šachového oddílu, registrovat se u Šachového svazu ČR a účastnit se různých šachových soutěží a turnajů

ZAČÍNÁME VE ČTVRTEK 30. ZÁŘÍ 2010 v 17:00 v KD BUDIŠOV !!!

Na všechny šachové nadšence se těší

Slavomír Jaššo, vedoucí kroužku

VZNIKNE U NÁS NOVÝ FOLKLORNÍ SOUBOR?

Pracovnice Městského kulturního střediska se rozhodly navázat na úspěšnou činnost dětského folklorního souboru LOPENICA a vytvořit s několika dalšími spolupracovníky (pomoc přislíbily členky dobrovolné rady MKIS a paní učitelky 1. stupně ZŠ v Budišově nad Budišovkou) nový dětský soubor, který se bude věnovat folkloru.

Soubor bude určen zatím děvčátkům z 1. - 5. třídy ZŠ. Již dnes se mohou hlásit prostřednictvím rodičů v Městském kulturním středisku, a to nejpozději do konce září. Od října se začne s nácvikem prvního lidového pásma. Na fotografii je zveřejněna první představa lidového dětského kroje pro připravovaný soubor. Přihlášky budou k dispozici v kulturním domě (tel.: 556 312 040).

Helena Malušová

Městské kulturní a informační středisko Budišov ve spolupráci s jazykovým lektorem nabízí

KURZ NĚMECKÉHO JAZYKA

Místo konání:	Kulturní dům v Budišově nad Budišovkou, místnost č. 1
Čas:	dle domluvy, pravděpodobně středa (čtvrtek) od 18.00
Rozsah:	30 lekcí (lekce = 90 minut)
Časový plán:	říjen 2010 - květen 2011 (1 lekce/týden)
Jazyková úroveň:	mírně pokročilí a začátečníci (v případě zájmu také skupina pro pokročilé)
Cena:	1500,-/osobu (při přihlášce min. 6 osob) cena včetně vlastních pracovních listů, nezahrnuje případnou jazykovou učebnici
Obsah:	prohloubení základních gramatických jevů (oznamovací věta, zájmena, číslovky.), porozumění jednoduchým psaným a poslechovým textům, prohloubení a rozšíření konverzačních znalostí z oblasti běžné komunikace (rodina, restaurace, nakupování, svět práce, cestování.)

Kontakt a přihlášky:
MIKS Budišov nad Budišovkou,
h.malusova.mu@budisovnb.cz / 556 305 334
Natálie Jaššová, natalie.nemcova@centrum.cz / 725 455 922

BUDIŠOVSKÝ ZPRAVODAJ - nepravidelný čtvrtletník města Budišova nad Budišovkou. **Vydává:** Městské kulturní a informační středisko, Horská 184, Budišov nad Budišovkou. **Zodpovědná redaktorka:** Helena Malušová. **Telefon:** + 420 556 312 040. **E - mail:** h.malusova.mu@budisovnb.cz. Vydávání povoleno pod č. j. Kult. 456/18c - 75/3 - He ONV Opava. **Tisk:** René Daubner - Apro, 792 01 Bruntál, Ruská 1449/10. **Technická redakce:** Petr Andrle, MORAVSKÁ EXPEDICE®. Toto číslo vyšlo 22. 9. 2010 v nákladu 400 výtisků. Uzávěrka příštího čísla je 30. 10. 2010. **Cena 1 výtisku 5 Kč.**